11.8.2021

MAAHANMUUTTOVIRASTON RRF-KOHDENNUKSET VUODEN 2022 TALOUSARVIOESITYKSEEN

26.40.01 Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Maahanmuuttovirasto esittää vuoden 2022 talousarvioesitykseen Euroopan Unionin elpymisrahasto RRF:n rahoituksesta 7,835 miljoonan euron kohdennusta momentille 26.40.01 Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot. Rahoitus on osa RRF:n Maailmanluokan automaatiota hyödyntävä digitaalinen infrastruktuuri osaajien maahanmuuton tueksi –investointikokonaisuutta. Investointikokonaisuudella edistetään Suomen pärjäämistä globaalissa kilpailussa osaajista, yritys- ja innovaatiotoiminnan kansainvälistymistä ja investointien saamista Suomeen. Sujuvilla maahantuloprosesseilla vahvistetaan Suomen profiilia hyvän hallinnon kärkimaana ja vastataan kansainvälisten osaajien ja yhteiskunnan tarpeisiin. Rahoituksella toteutetaan kehityskohteita, jotka on työ- ja koulutusperusteisten lupaprosessien nopeutumisen kannalta tunnistettu kriittisiksi.

RRF:n Suomen suunnitelman mukaiset tavoitteet ovat tässä investointikokonaisuudessa:

1. erityisasiantuntijoiden ja kasvuyrittäjien pikakaistan käsittelyaika 14 vrk ja
2. työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupien keskimääräinen käsittelyaika 30 vrk.
3. näissä lupalajeissa myös perheenjäsenten hakemusten keskimääräinen käsittelyaika joko 14 tai 30 vrk.

Seuraavia kokonaisuuksia toteutetaan vuoden 2022 aikana ja tässä on esitetty vuoden 2022 rahoitustarpeet. Osassa kehityskohteita rahoitustarpeita on myös vuosina 2023-2024.

RRF-Kehityskohde	Kustannusarvio 2022
Tulorekisteritiedonvaihtoliittymä, uusi kassajärjestelmä	700 000
Työnantajien roolin lisääminen ml. sertifiointi	2 560 000
Digitaalisten rakenteiden ja toiminnallisuuksien kehittäminen niiden periaatepäätösten mukaisesti, joita ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyjen kehittämishankkeessa linjataan	900 000
Uudistuksen edellyttämät käytettävyys- ja suorituskykyparannukset, käyttöönottovalmiudet, automaatiosäännöstön kasvattaminen	755 000
Enter Finland –palvelun kehitys (mm. lomakekehitys)	500 000
Pikakaistan toimeenpano: D-viisumiin liittyvä järjestelmän kehitystyö	350 000
Pikakaistan toimeenpanoon liittyvät lisätarpeet: Oleskelulupien vastaanoton ulkoistuspalvelun kehitys pikakaista-käyttötapauksessa	380 000
Kamu –chatbotin laajentaminen	200 000
Tiedolla johtaminen, tilastoinnin ja raportoinnin kehitys (Power BI)	450 000
Uudistettua prosessia tukeva ja digitaalisia ratkaisuja hyödyntävä yhtenäinen asiakasohjeistus/viestintä/markkinointi	140 000
HTV-kustannukset (15 htv, á 60 000 eur)	900 000
Kokonaiskustannukset	7 835 000

UMAan tiedonvaihtoliittymät (tulorekisteri, kassajärjestelmä)
Tulorekisteritiedonvaihtoliittymä mahdollistaa työperusteisten lupaprosessien nopeuttamista, kun tarvittavat tiedot voidaan tarkistaa järjestelmien välisellä tiedonvaihdolla. Tulorekisteritiedonvaihtoa voidaan käyttää laajemminkin eri yhteyksissä eli esimerkiksi vähentämällä asiakaskäyntejä palvelupisteissä tai jälkivalvonnan yhteydessä. UMAn yhteys kassajärjestelmään nopeuttaa palvelupisteiden työskentelyä ja vähentää manuaalista tietojen syöttöä ja myös virheiden mahdollisuutta.
Tämän järjestelmäkokonaisuuden ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 700 000 euroa (ALV 0%).

Työnantajien roolin lisääminen ml. sertifiointi (ulkomaalaislain 5. luvun uudistus)
Työnantajien roolia on tarkoitus vahvistaa lupien hakemusprosessissa ja luotettavien työnantajien sertifiointi nopeuttaa näiden toimijoiden kautta työlupaa hakevien prosessia. Sertifiointiprosessi kokonaisuudessaan UMA:ssa käsittää mm. seuraavia osa-alueita: sertifiointihakemuksen käsittely, täydennyspyynnöt, päätös, tiedoksianto, voimassaoloon liittyvä tarkastelu (hyödyntäen myös automaattista jälkivalvontaa), sertifioinnin huomioiminen hakemusten käsittelyn automaatioprosesseissa ja edellytyksissä, sertifiointiin liittyvät, haku-, arkistointi- ja raportointimuutokset sekä mahdolliset tiedonvaihtoliittymät TEM / AVI. Ulkomaalaislain 5. luvun muutoksia valmistellaan ja lainsäädäntötyö jatkuu vuoden 2021 syksyllä.
Järjestelmäkehityksen ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 2 560 000 euroa (ALV 0%).

Digitaalisten rakenteiden ja toiminnallisuuksien kehittäminen niiden periaatepäätösten mukaisesti, joita ulkomaalaislainsäädännön (ulkomaalaislain 5. luvun uudistus) ja lupamenettelyjen kehittämishankkeessa linjataan: Uudistuksen edellyttämät käytettävyys- ja suorituskykyparannukset, käyttöönottovalmiudet, automaatiosäännöstön kasvattaminen

Ulkomaalaislain työntekoa ja opiskelua koskevien säännösten uudistustyön myötä oleskelulupahakemuskäsittelyn prosessiin tulee merkittäviä muutoksia, jotta pystytään saavuttamaan käsittelyajoille asetetut tavoitteet. Näin ollen UMAn kehitystyötä on jatkettava ja tämä edellyttää investointeja järjestelmän käytettävyyteen ja suorituskykyyn. Eli kehityskohteet ovat tässä kontekstissa mm. työntekijän ja työnantajan velvollisuudet hakemusprosesseissa, käsittelyjärjestys työntekijän ja yrittäjän oleskeluluvissa, asian ratkaiseminen ratkaisuhetkellä olemassa olevan aineiston perusteella, työnteko-oikeutta ja elinkeinonharjoittamisoikeutta koskevat pykälämuutokset, pidättäytymispäätöksen käytön laajentaminen. Lisäksi automaation edistäminen ja edelleen kehittäminen vaatii lisäpanostusta, jotta automaatio saadaan kattavammaksi ja automaation luotettavuus pystytään eri lupaprosesseissa varmistamaan. Tietojärjestelmämuutosten lisäksi uudistetut ja sujuvat prosessit sekä automaation täysimääräinen hyödyntäminen edellyttävät UMAn käyttäjien kouluttamista, että uudet tekniset kyvykkyydet tulevat osaksi lupakäsittelyn prosessia ja työkaluja osataan ja halutaan täysimääräisesti hyödyntää. Tämä vaatii myös poisoppimista vanhoista työmenetelmistä ja myös työnjohdollista määrätietoisuutta.
Näiden kokonaisuuksien ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 1 655 000 euroa (ALV 0%).

Enter Finland –palvelun kehitys (mm. lomakekehitys)
Enter Finland on Suomesta oleskelulupaa hakevan keskeinen palvelukanava hakemusprosessin aikana. Merkittävä osa lomakkeista on palvelun piirissä, mutta useita pienempiä hakemustyyppejä ja todistuksia ei ole sähköisessä muodossa. Myös olemassa olevia lomakkeita on tarpeen uudistaa. Lisäksi keskeistä on kehittää työnantajien asiointipalvelua Enter Finlandissa.
Järjestelmäkehityksen ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 500 000 euroa (ALV 0%).

Pikakaistan toimeenpano: D-viisumin järjestelmän kehitystyö
Pikakaista on palvelulupaus, jossa erityisasiantuntijan, kasvuyrittäjän ja perheenjäsentensä sähköinen oleskelulupahakemus ratkaistaan 14 vrk:n sisällä edellytysten täyttyessä. Teknisen kehittämisen kokonaisuus sisältää Sähköisen asiointipalvelun (EF) sekä UMA-järjestelmän monipuolista kehittämistä ml. osa-automaatio sekä palvelumuotoilu.
Tietojärjestelmäkehitys on perusta palvelulupauksen saavuttamiselle, ja lupauksen toteuttamiseksi keskeinen investointi. Tietojärjestelmäkehitys sujuvoittaa käsittelyprosessia ja mahdollistaa edellytykset näissä lupatyypeissä nopeaan käsittelyprosessiin. Kehitystyötä on tehty v. 2021 aikana ja käyttöön saaminen tapahtuu v. 2022, mutta järjestelmän käyttöönotto ja toimivuuden parantaminen edellyttävät vielä vuoden 2022 aikana kehityspanosta.
Järjestelmäkehityksen ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 350 000 euroa (ALV 0%).

Pikakaistan toimeenpanoon liittyvät lisätarpeet: Oleskelulupien vastaanoton ulkoistuspalvelun kehitys pikakaista-käyttötapauksessa
Oleskelulupahakemusten ulkoistuksen kehittämisellä tavoitellaan sitä, että mahdollisimman iso osuus vireillepanoon liittyvistä tehtävistä voitaisiin tehdä ulkoistuskumppanin toimesta edustustojen sijaan. Ulkoistuskumppanilla yksityisenä toimijana ei voi olla käyttöoikeutta UMA -järjestelmään. Hakemustenvastaanottoon ja vireillepanoon ulkoistuskumppanin toimesta ei ole olemassa tähän tarkoitukseen tarvittavia rajapintoja tietojen vaihtoon UMA -järjestelmässä. UMA-järjestelmän rajapinnat (molempiin suuntiin) on luotava ulkoistuksessa käytettävän sovelluksen kanssa (joka on erikseen kehitettävä UM:n hallinnonalalla). Lisäksi on toteutettava rajapintojen auditointi, kun ratkaisut on kehitetty.
UMA-järjestelmäkehityksen ostopalvelun (ml. auditointi) vuoden 2022 kustannusarvio: 380 000 euroa (ALV 0%).

Kamu-Chatbotin laajentaminen
Asiointitarpeen vähentäminen vapauttaa resursseja päätöksentekoon ja chatin kautta tapahtuva asiakaspalvelu pienentää kuormitusta niin palvelupisteissä kuin päätöksenteossa. Migrin Kamu Chatbot on ollut muutaman vuoden käytössä, mutta edellyttää toiminnallisuuksien kehittämistä, jotta palvelu vastaa paremmin asiakkaiden tarpeisiin, mm. puhepalvelun käyttöönottaminen.
Tämän järjestelmäkehityksen ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 200 000 euroa (ALV 0%).

Tiedolla johtamisen, tilastoinnin ja raportoinnin kehityksen jatkaminen
Digitalisoitunut ydintoiminta tarvitsee entistä parempia tiedolla johtamisen kyvykkyyksiä ja palveluja. Lisäksi tilastoinnissa, raportoinnissa ja analytiikassa siirrytään yhä enenemässä määrin dynaamisiin näkymiin ja palveluihin, joissa tietoa myös visualisoidaan eri tavalla. Parhaimmillaan analytiikan avulla luodaan skenaarioita ja simulaatioita osana tiedolla johtamisen tarpeita ja tuetaan sekä seurataan, miten käsittelyaikatavoitteisiin päästään ja niissä pystytään pysymään. Tuottavuushyötyjä syntyy, kun on saatavilla luotettavaa tilastointia, ja tietoja voidaan hyödyntää päätöksenteossa, raportoinnissa ja suunnittelussa.
Järjestelmäkehityksen ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 450 000 euroa (ALV 0%).

Uudistettua prosessia tukeva ja digitaalisia ratkaisuja hyödyntävä yhtenäinen asiakasohjeistus/viestintä/markkinointi
Järjestelmä- ja lomakekehitys edellyttää, että asiakkaille viestitään monikanavaisesti ja monikielisesti muutoksista oleskelulupien hakemisessa ja käsittelyprosesseista, jotta tehtävä kehitystyö saadaan jalkautettua asiakkaiden toimintatavoiksi ja palveluita osataan käyttää sekä niiden piiriin hakeudutaan.
Ostopalvelun vuoden 2022 kustannusarvio: 140 000 euroa (ALV 0%).

Henkilöresurssit

RRF-investointien toteuttamiseen elpymisrahastossa varatut henkilöstöresurssit ovat rajalliset. Tarvittava viraston oma henkilötyö olisi laskennallisesti 3 htv / 1 miljoonan euron tietojärjestelmäkehityksen ostopalvelu. Tätä määrää henkilöresursseja ei elpymisrahaston rahoitukseen ole kuitenkaan varattu vaan vuosille 2021-2024 henkilöstöresursseihin oli Migrille jyvitetty alun perin vain yhteensä 14 htv:tta. Tarvittava htv-määrä näiden uudistusten toteutukseen on kuitenkin tätä suurempi. Vuodelle 2022 kohdentuu 15 htv:n tarve, jotta edellä olevien kehittämistavoitteiden mukainen toiminta pystytään toteuttamaan ja tavoitteet saavuttamaan. Esitetyt HTV-lisäykset ovat määräaikaisia edellä mainittujen kehittämistoimenpiteiden toteutukseen.
Yhden htv:n suorat ja välilliset palkkakustannukset ovat 60 000 euroa /htv.
Vuoden 2022 kustannusarvio: 900 000 euroa.